

Samrådsredogörelse Detaljplan för Örtuglandet 1 i stadsdelen Åkeslund, Dp 2015-11165

Innehåll

Sammanfattning	1
Bakgrund	2
Förslagets syfte och huvuddrag	2
Hur samrådet bedrivits	3
Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden	3
Allmänt om samrådet och planprocessen	3
Allmänt om förslaget och utvecklingen	4
Arkitektur och gestaltning	5
Kulturmiljö	6
Olägenheter för grannar	7
Parker och grönområden	8
Gator och trafik	9
Teknisk försörjning	11
Hälsa och säkerhet	12
Miljö- och klimataspekter	13
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	14
Föreslagna förändringar	14
Inkomna synpunkter	15
Statliga och regionala myndigheter och förbund	15
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar	15
Övriga remissinstanser	17
Sakägare enligt fastighetsförteckning	18
Övriga, ej sakägare	19

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Planen syftar till en komplettering av den befintliga byggelsestrukturen längs Åkeshovsvägen med ytterligare ca 95 lägenheter i sex punkthus. Planförslaget sändes ut på samråd 2016-06-14. Under samrådet har 15 yttranden från olika remissinstanser och organisationer och 43 synpunkter från sakägare/övriga boende inkommit.

Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget men framför synpunkter i sak, bland annat gällande specifikation av bullerdämpande lösningar, dagvattenfrågan och parkeringsfrågan.

De flesta sakägare och övriga boende som framfört synpunkter önskar att fastigheten inte ska bebyggas alternativt ska bebyggas i mindre utsträckning samt att parkeringslösningarna vidareutvecklas, både under och efter byggtiden.

Det har även inkommit synpunkter från boende på byggnadsvolymernas höjd, fasadmaterialet samt de utredningar, som gör underlag till planförslaget. Man har också efterfrågat en fördjupad riskanalys angående planprojektets påverkan på omgivande mark och konstruktioner samt grundvatten.

Med anledning av de yttranden och synpunkter som framförts under samrådet har följande frågor studerats vidare i det fortsatta planarbetet: bullerskyddande åtgärder, dagvattenpåverkan, utfarter, mobilitetspaket inkl. parkering (både under och efter byggtiden) samt elnätstationens omfattning.

Likaså har projektets inverkan på omkringliggande mark och konstruktioner samt grundvatten utretts. Gällande gestaltningen har byggnadsvolymerna samt fasadmaterial studerats vidare samt situationsplanen specificerats gällande skärmtakens storlek och placering. Kontoret föreslår efter detta, att förslaget bibehålls, men att ovanstående frågor beskrivs tydligare inför granskningen.

Kontorets sammanfattande bedömning är att de inkomna synpunkterna kan hanteras och vidarestuderas i det fortsatta arbetet.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Huvudsyftet med detaljplanen är att komplettera den befintliga bebyggelsen längs Åkeshovsvägen med ytterligare ca 95 lägenheter i sex bostadshus. Detaljplanen ska ta god hänsyn till omgivande stadsbilda karaktär, kulturhistoriska värden och gaturummets grönsstruktur.

Förutsättningar för projektet är att parkeringen till befintliga och nya bostadshus på fastigheten förläggs helt under marknivå med ett överbyggt, planerat däck som ansluter till omgivande terräng. Förgårdsmarken är anpassad till omkringliggande trädgårdsstadsstruktur så att områdets lummiga karaktär stärks. Gaturummets alléstruktur ska bevaras intakt.

Den nya bebyggelsen är anpassad till platsens olika skalor: det småskaliga småhusområdet samt lamellhuset i två våningar och de storskaliga, åtta våningar höga skivhusen. Byggnadernas volymer är uppbrutna för att samspela med de småskaliga fasaderna vid Åkeshovsvägen. Fasaderna är indelade i olika material för att samspela med intilliggande flerbostadshus gestaltning.

Projektet stärker de lokala gångstråken med en ny trottoar till parkeringsdäcket vid befintlig kvartersgata och bidrar till en lummigare stadsbild då befintlig asfalterad yta, som idag ianspråkats av bilar, görs om till en bostadsmiljö med gröna gårdar. Anpassningen till terrängen har bedömts viktig för att minska behovet av stödmurar och branta garagenedfarter.

Ny bebyggelse är planerad att hålla tillräckligt respektavstånd till både befintlig bebyggelse och entrévägar så att siktlinjerna och kommunikationen genom kvarteret upplevs tydliga och öppna. Då planområdet ligger på gångavstånd till tunnelbanestationen Brommaplan är de lokala gångvägarna av central betydelse.

Hur samrådet bedrivits

Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 2016-06-14– 2016-08-16 (ca 8 veckor). Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen.

Samrådsförslaget visades i Tekniska Nämndhuset samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner. Annons om samråd och samrådsmöte publicerades i lokaltidningen Mitt i Bromma tisdagen den 14 juni 2016. Samrådsmöte hölls på Bromma Folkhögskola 2016-06-20 där ca 60 personer närvarade.

Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden

Nedan redovisas ämnesvis de synpunkter som inkom under samrådet. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Allmänt om samrådet och planprocessen

Inga yttranden från remissinstanserna har inkommit kring samrådstiden eller planprocessen. Enstaka synpunkter från sakägare och övriga boende ifrågasatt att samrådstiden inföll under sommaren samt hur information om planprocessen skett.

Stadsbyggnadskontoret kan inte pausa detaljplaneprojekt under sommaren för att invänta samråd. I detta fall har man gått ut på samråd i mitten juni, men förlängt samrådstiden från 3 v till 8 v för att alla berörda parter ska ha möjlighet att inkomma med synpunkter.

Gällande stadens information kring planprocessen har denna skett helt enligt standardförfarande. För att underlätta dialogen under själva samrådet har samrådsmötet hållits i en till planprojektet närliggande lokal. Byggherren har även informerat hyresgästerna om planprojektet både via brev samt under gemensamma möten både före och efter Start-PM samt samråd.

Allmänt om förslaget och utvecklingen

Samtliga yttranden från myndigheter och förvaltningar som inkommit angående planförslaget har generellt tillstyrkt planprojektet, vissa med krav på förtydligande av tex mobilitetspaket (Trafikkontoret), buller- och dagvattenlösningar (Miljöförvaltningen och Länsstyrelsen) inför granskning.

Ett flertal instanser (Stadsmuseet, Skönhetsrådet, Bromma stadsdelsnämnd, Exploateringskontoret) bedömer att planförslaget kompletterar den befintliga bebyggelsen väl. En enstaka instans (Bromma stadsdelsnämnd) betonar vikten av att nybyggnationen inte inkräktar menligt på koloniområdet samt att lekplatsen och samlingslokalen ersätts med annan lekyta.

Ett flertal synpunkter från sakägare och övriga boende har påtalat att den generella utbyggnaden av området kring Brommaplan inte är önskvärd. Ett flertal synpunkter har inkommit gällande planförslagets exploatering, vilken bedöms för hög på platsen, särskilt gällande de bakre, högre husen samt mot koloniområdet.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Gällande översiktsplan understryker förtätningen av kollektivtrafikhära, centrala lägen och pekar ut Brommaplan som ett centralt utvecklingsområde. Planområdet ingår även i programområdet för Centrala Bromma, vilket innebär en förtätning av Bromma/Riksby med 3000-4000 nya lägenheter. Planområdet ligger i ett attraktivt läge med promenadavstånd till Brommaplan.

Angående projektets påverkan på omgivningen är det inte möjligt att bebygga planområdet utan påverkan på både närliggande flerbostadshus och koloniområde. De närliggande skivhusen har inga boningsrumsfönster mot denna plats, men lamellhuset har två rum på skilda våningar vars utsikt direkt berörs. Byggnaderna är

dock placerade så att det bildas en lång siktlinje från lamellhuset genom planområdet vilket minimerar utsiktspåverkan.

Det närliggande koloniområdets skuggpåverkan berör främst två stugor, vars tomter blir skuggade sommartid efter kl. 18. Alla kolonistugor kan dock förbli kvar. Övrig påverkan på koloniområdet rör platsen för den nya transformatorstationen samt ändrad utsikt från koloniområdet. Eftersom solbelysningen är som bäst dagtid samt sommartid bedöms odlingspåverkan bli relativt liten.

Platsen för den nya elnätstationen utgörs idag av en obebyggd, öppen gräsyta mellan koloniområdets infartsväg och Åkeshovsvägen. Det finns ingen specifik användning av denna plats. Ett fåtal synpunkter påtalar att en del kolonister parkerar där, men det finns inget tillstånd för denna parkering. Enligt gällande avtal mellan staden och koloniföreningen kan staden använda mark för nödvändiga funktioner, till vilket en elnätstation räknas.

Stadsbyggnadskontorets samlade bedömning är att omkringliggande bebyggelse påverkas vid all förtätning, men att de positiva konsekvenserna för denna plats överstiger de negativa. Påverkan för de två mest berörda kolonistugorna har även vägts mot de ca 95 nya lägenheter projektet innebär varvid projektets bostadstillskott har bedömts väga tyngre än den begränsade skuggning de berörda kolonistugorna får.

Arkitektur och gestaltning

De remissinstanser (Skönhetsrådet och Stadsmuséet) som yttrat sig om projektets gestaltungsprinciper har bedömt att byggnaderna på ett medvetet sätt förhåller sig till de olika skalorna på platsen och är välanpassade till omgivningens olika skalor och gestaltning.

Ett flertal synpunkter från sakägare och övriga boende berör planprojektets täthet samt exploatering, som bedöms för hög. Särskilt de högre, bakre husen påverkan på både kolonistugor och hyresgäster har väckt kritik. Ett fåtal synpunkter har även berört byggnadernas balkongplacering och fasadmateriäl.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Planprojektets huvuddrag utgår från närliggande bebyggelses olika skalor samt gestaltungsprinciper. I närområdet finns två vånings villor, lamellhus samt 8-våningars skivhus samt punkthus. Mot Gustav den III väg finns mindre flerbostadshus på 3-4 våningar. Samtliga närliggande flerbostadshus är gestaltade med indragna fasadpartier.

Planförslaget har utgått från dessa olika bebyggelseskalar samt gestaltungsprinciper. Ytterligare har man sökt bärande principer för fasadmaterialet – det ljusa fasadmaterialet samspelar med bakomliggande flerbostadshus medan de kontrasterande partierna samspelar med närliggande villors fasadmaterial och bryter ner skalan.

Balkongerna är begränsade i djupled och bedöms inte inkräkta mer än vanligt på omgivande bebyggelse. Mot Åkeshovsvägen tillåts endast indragna balkong/entrépartier. Gården med det planterade parkeringsdäcket syftar till att stärka trädgårdsstadens gröna karaktär på denna plats.

Stadsbyggnadskontorets bedömning är att det ifrågavarande planområdet, som idag huvudsakligen består av en asfalterad yta med två komplementbyggnader, kan utvecklas till en attraktivare och grönnare boendemiljö, som både bidrar till och samspelar bättre med omgivningen än den befintliga markparkeringen.

Kulturmiljö

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Den remissinstans som yttrat sig kring kulturmiljöfrågor är Stadsmuseet, som anser att tillräcklig hänsyn tagits till omgivande bebyggelse. Muséet bedömer att de kulturhistoriska värdena på platsen inte kommer att påverkas negativt av planerna.

Ett flertal synpunkter från sakägare och övriga boende anser att ny bebyggelse är olämplig pga. de kulturhistoriska värdena kring planområdet.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Området kring planområdet är huvudsakligen gulklassat, dvs innehar ett visst kulturhistorisk värde/har positiv betydelse för stadsbilden. Största delen av bebyggelsen bedöms ha ett generellt, inte ett unikt, kulturhistorisk värde. Området består av tidstypiska småstugor, lamellhus samt skivhus. Samtliga byggnadstyper representerar typhus/ elementbyggnad från sin tid, vilka utförts i stor skala runt om i Stockholm.

Planstrukturen utgår från de olika byggnadstypernas särdrag samt den omgivande trädgårdsstadsstrukturen med förgårdsmark och gröna gårdar. Den utgår ifrån den omgivande bebyggelsens olika skalor och fasaduttryck, utan att skapa en kopia av dessa. Den

omgivande bebyggelsens olika årsringar får därför stå kvar som självständiga uttryck för sin tid, liksom det nya tillägget kommer att ha en tydlig läsbarhet.

All bebyggelse påverkar ett områdes kulturhistoriska värde. Den kan stärka eller minska platsens kulturhistoriska värden. Den befintliga asfalterade ytparkeringen med komplementbyggnader bedöms idag dock inte ha några större kulturhistoriska värden. De nya värden som skapas på platsen bedöms däremot i viss mån kunna stärka trädgårdsstadens karaktär. När planprojektet förverkligas kommer detta sannolikt att tillskapa nya kulturhistoriska värden på platsen.

Landskapsbild/ stadsbild

Inga yttranden från remissinstanser har inkommit angående detta, utöver de positiva yttrandena från Stadsmuseet och Skönhetsrådet, se ovan. Ett flertal synpunkter från sakägare och övriga boende berör planprojektets påverkan på befintlig vegetation, främst på samt invid planområdet.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Planprojektet medför att ett fåtal mindre träd inne på planområdet behöver tas ner. Dessa avses dock att ersättas. Ytterligare kommer en utfart att göras om och flyttas från befintligt läge längre söderut längs Åkeshovsvägen. Vid denna ändring ska alléstrukturen bevaras. Man har i planprojektet arbetat medvetet och ambitiöst med att tillskapa nya gröna rumsligheter och vegetation, som sammantaget kommer att stärka planområdets landskapsvärden samt den gröna gatubilden.

Olägenheter för grannar

Inga yttranden från remissinstanser har påvisat olägenheter för grannar.

Ett flertal synpunkter från sakägare och övriga boende påpekar negativa olägenheter, dels pga. av att den befintliga gemensamhetslokalen samt lekparken rivs och ersätts med mindre motsvarigheter, vilka av en del bedöms störande, dels pga. ökad utsikts-, insyns- och skuggningsproblematik för enskilda lägenheter. Även bebyggelsens menliga påverkan på kolonilotterna har väckt kritik. Den svåra trafiksituationen samt parkeringen både inom planområdet och omkring detta har befarats medföra olika olägenheter.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Befintlig gemensamhetslokal samt lekplats ska enligt byggherren ersättas med nya. En gemensamhetslokal är inte ett obligatoriskt tillägg för bostadshus, men byggherren har utpekat detta som ett eget intresse, som planeras inrymmas i det nya bostadsområdet.

Projektet medför att den nuvarande utsikten från och insynen till flera lägenheter samt skuggningen av flera kolonistugor påverkas. Då befintliga skivhus balkonger är indragna och huskropparna ligger sidoförskjutna i förhållande till den nya bebyggelsen bedöms dock skivhusens utsiktspåverkan från lägenheter och balkonger bli begränsad.

Gällande insyns- och utsiktspåverkan är det främst två fönster i det intilliggande tvåvånings lamellhusets gavel samt skivhusens små wc-fönster som påverkas, liksom koloniområdet där de närmast liggande kolonistugorna får stor utsikts och insynspåverkan. Planstrukturen skapar dock siktlinjer mellan huskropparna både vid lamellhusets gavel samt mellan bostadshusen.

Koloniområdets två närmaste stugor är vridna i förhållande till det nya bostadskvarteret, där främst två rums utsikt blir berörda. Från samtliga gårdar samt omkringliggande villabebyggelse kommer utsikten dock att påverkas, men denna påverkan bedöms inte större än normalt i tät stadsbebyggelse.

Gällande skuggningen av boenderum påverkas främst de lägenheter som finns närmast befintliga byggnaders gavlar, se ovan, samt de två närmaste kolonistugorna. Kolonistugornas skuggning berörs främst sommartid samt kvällstid, dvs dagtid sommartid belyses koloniträdgårdarna.

Trafiksituationen vid det aktuella planområdet har utretts av byggherren för att skapa säkrare alternativ för både utfarts- och parkeringssituationen än idag. Gällande den allmänna trafik- och parkeringssituationen kring Brommaplan, kan denna fråga inte lösas i ett enskilt planprojekt. För dessa frågor hänvisas till Trafikkontoret, som ansvarar för underhåll och planering av stadens gator.

Parker och grönområden

Det yttrande (Miljöförvaltningen) som inkommit kring parker och grönområden bedömer att de ekologiska frågorna belysts på ett tillräckligt sätt. Man har även gjort en sammanvägd miljö- och klimatpåverkan där man bedömer att detaljplanens tillskott av nya bostäder skapar ett positivt värde.

Ett flertal synpunkter har inkommit gällande att en del vegetation kring befintlig gemensamhetslokal, lekplats och uteplats försvinner.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Då planområdet idag huvudsakligen består av en asfalterad parkeringsplats som ska omvandlas till en planterad grön gård mellan de nya bostadshusen, bedömer Stadsbyggnadskontoret att områdets grönyta och ekologiska mångfald kommer att öka. Befintlig vegetation på planområdet kommer att försvinna, men ska enligt planförslaget ersättas av en ny, större grönyta med mer vegetation samt gemensamma uteplatser.

Gator och trafik

Biltrafik

Inga yttranden från remissinstanser har påvisat frågor kring biltrafiken till/från planområdet. Trafikkontoret påtalar behovet av en vidareutveckling av mobilitetspaketet.

Ett flertal synpunkter från sakägare och övriga boende påvisar stor oro för att biltrafiken på genomfartsgatan kommer att öka, med risk för att barn och husdjur blir påkörda. Det finns även en oro för gängbildning, buskörning samt att den underliggande parkeringslösningen blir alltför dyr samt otillräcklig för alla lägenheter.

Stadsbyggnadskontorets bedömning

Den nya kvartersgatan bedöms medföra mindre trafik inom planområdet än idag, då in- och utfartstrafiken för fastighetens parkering flyttas närmare Åkeshovsvägen. Den fortsatta nya lokalgatan är enkelriktad och fungerar främst för ev. brandutrymning samt sophämtning, vilket förbättrar situationen jämfört med idag, då sophämningsfordonen huvudsakligen backar ut på gården och Åkeshovsgatan.

Bilparkeringen bedöms likaså bli mer trafiksäker, då backningsrörelserna på ytan mellan bostadshusen minskar och parkeringen sker i ett från bostadsgårdarna skilt, underliggande parkeringsdäck. Trafikrisken för barn och husdjur bedöms därför minska. Då underliggande boendeparkeringar normalt förses med kod/passerkort, koder el. dylikt bedöms oron för gängbildning på just denna plats obefogad.

Mobilitetspaketet har vidareutvecklats inför granskning i samarbete med Trafikkontoret. I den fortsatta processen kommer byggherren

utreda om tillfällig parkering kan anordnas inom fastigheten under byggtiden för att tillmötesgå hyresgästernas behov av parkering. En tillfällig parkering utreds i första hand som ett provisorium men det kan även bli aktuellt att delar kan bli kvar permanent för att erbjuda parkeringsplatser för besökande och rörelsehindrade..

Gång- och cykeltrafik

Ett fåtal yttranden från remissinstanser (Trafikkontoret) berör gång- och cykeltrafiken i området och bedömer att det är positivt med många cykelplatser.

Ett flertal synpunkter från sakägare och övriga boende berör den ökade gång- och cykeltrafik planprojektet förväntas medföra. Enstaka synpunkter berör risker vid planprojektets utfarter mot Åkeshovsvägen.

Stadsbyggnadskontorets bedömning

Planprojektet kommer sannolikt att medföra en ökad gång- och cykeltrafik genom planområdet vidare till Brommaplan. Då befintlig infartsväg blir kvar i samma läge, breddas något och förses med trottoar förbi den nya garageinfarten bedöms trafiksituationen för gående dock bli tydligare och säkrare än idag. Gång- och cykeltrafiken ansluter naturligt till den befintliga cykel- och gångvägen vid Åkeshovsvägen. Anslutningen till befintlig gc-väg ska studeras liksom Åkeshovsvägens övergång med refuge.

Utfarternas antal kommer att behållas konstant på planområdet, men den ena kommer att flyttas något österut. Utfarternas utformning har studerats vidare inför granskning tillsammans med Trafikkontoret. Genom den breda parkremsan och förgårdsmarken bedöms bilförare ha fria siktlinjer vid utfarterna innan de passerar gc-vägen och ut på Åkeshovsvägen.

Störningarna för de boende pga. gång- och cykeltrafikanter bedöms inte blir större än i andra likartade bostadsområden. Med ökat antal gående genom området till Brommaplan bedöms tryggheten längs gångvägarna samt vid Fredrikshundsslingan att öka. Då lokalgatan avses utformas som en mindre gårdsgata med låg hastighet och inte fortsätter mot någon annan väg bedöms risken för buskörningar liten.

Kollektivtrafik

Inga yttranden från remissinstanser berör kollektivtrafiken.

Ett flertal synpunkter från sakägare och boende påvisar trängsel i kollektivtrafiken på tunnelbanans gröna linje

Stadsbyggnadskontorets bedömning:

Gröna linjen är idag relativt belastad under rusningstid, men belastningen mellan turerna är ojäm. Tunnelbanan bedöms kunna inrymma den trafikökning detta projekt medför. Närheten till centrala Stockholm medför att ett antal boende sannolikt även kommer att välja cykelpendling, vilket projektet stärker med ett stort antal cykelplatser. Eftersom planprojektets mobilitetspaket ska innehålla bilpool, stärks möjligheten att använda bil utan att behöva äga en personbil.

Tillgänglighet

Ett fåtal yttranden från remissinstanser (Funktionshinderrådet) påtalar behovet av tillgängliga ramper och lutningar.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Planprojektets gångvägar och ramper mm är tillgängliga och följer de nationella riktlinjerna för tillgänglighet. Gällande minsta rekommenderat avstånd från bostadsentré till avlämningsplats för hushållssopor finns en mindre avvikelse, då detta bedöms bli ca 55 m istället för 50 m, detta beroende på planstrukturen med gröna gårdar mellan husen.

Teknisk försörjning

Vattenförsörjning, spillvatten

Inga yttranden eller synpunkter har påtalat problem med vattenförsörjning eller spillvatten.

Dagvatten

Ett yttrande (Länsstyrelsen) påtalar behovet av att anpassa planprojektet till Östra Mälarens primära skyddsområde, vilket angränsar till planområdet samt behovet av ett lokalt omhändertagande av dagvattnet.

Stadsbyggnadskontorets bedömning

Dagvattenfrågorna har förtydligats och ett kompletterande PM har upprättats inför granskning. Med föreslagna dagvattenlösningar kommer planprojektet sannolikt att medföra en förbättrad dagvattensituation jämfört med idag, då planområdet idag huvudsakligen består av en asfalterad parkeringsyta.

El/Tele

Ett yttrande (Ellevio) påtalar behovet av ett något större skyddsområde på 2 m runt hela transformatorstationen.

Stadsbyggnadskontorets bedömning

Transformatorstationens område har studerats vidare inför granskning och planområdet har anpassats till Ellevios behov.

Energiförsörjning

Fortum Värme har inte inkommit med något skilt yttrande, men i efterföljande kommunikation har de tekniska förutsättningarna för ledningsområde säkerställts.

Avfallshantering

Inga yttranden berör svårigheter med avfallshanteringen.
En enskild synpunkt berör avfallskärlens närhet till kolonistugorna.

Stadsbyggnadskontorets bedömning

*Avfallskärlens placering har studerats noggrannare inför granskning och nya platser har tagits fram inför granskning .
Avfallskärl ska placeras med utgångspunkt från både tillgänglighetsaspekter, soptömningssäkerhet och allmän gårdsplanering. Slutlig placering och detaljplanering sker dock först i bygglovskedet.*

Räddningstjänst

Ett yttrande (Storstockholms brandförsvär) påtalar behovet av att redovisa antal brandposter samt deras placering.

Stadsbyggnadskontorets bedömning

De befintliga brandposternas antal och placering har undersökts vidare inför granskning. Detaljplanering och eventuella nya brandposter fastställs i bygglovskedet.

Hälsa och säkerhet**Buller och vibrationer**

Ett fåtal yttranden (Miljöförvaltningen, Länsstyrelsen) påtalar behov av att förtydliga bullerlösningarna inför granskning.

Ett flertal synpunkter från sakägare och övriga boende berör oro för buller och vibrationer i husen både under och efter byggtiden samt hur dessa påverkar hus och hälsa.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

En kompletterande geotekniskt PM har upprättats för att besvara de inkomna synpunkterna under samrådet. Denna visar att planprojektets påverkan på vibrationer i omgivande mark är relativt begränsad. Samtliga byggprojekt ska säkerställa att de inte medför skador för omgivande bebyggelse eller människor. Även bullerfrågorna har förtydligats efter samråd.

Risk

Inga yttranden från remissinstanser har identifierat risker i omgivningen.

Ras och skred

Inga yttranden från remissinstanser påtalar ökade risker för ras eller skred.

Ett fåtal synpunkter från sakägare och boende berör oro för ras och skred både under och efter byggtiden.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

En kompletterande geotekniskt PM har upprättats för att besvara de inkomna synpunkterna under samrådet. Denna visar inga ökade rasrisker för närliggande bebyggelse.

Flyghinder

Några remissinstanser (Länsstyrelsen, Luftfartsverket, Trafikverket) har påtalat att berörda flygplatser alltid skall tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

En flyghinderförfrågan har ställts till Swedavia, som bedömer att aktuellt planprojekt inte utgör ökade risker för närliggande flygplats eller radarutrustning.

Miljö- och klimataspekter**Miljökonsekvenser**

Länsstyrelsen har bedömt att projektet inte medför betydande miljökonsekvenser och att särskild miljökonsekvensbeskrivning inte behöver göras.

Ett fåtal yttranden påtalar behovet av miljökonsekvensbeskrivning.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Miljökonsekvensbeskrivningar ska enligt plan- och bygglagen göras om ett planprojekt medför betydande miljöpåverkan.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att planprojektet inte har en i lagen avsedd betydande miljöpåverkan.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Ett yttrande (Stockholms Vatten) har påtalat behovet av förtydligande angående planprojektets dagvattenpåverkan på vattenområdets primära samt sekundära skyddszon.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Ett kompletterande PM angående dagvattenpåverkan på Östra Mälarens sekundära skyddszon har gjorts inför granskning och redovisas i planbeskrivningen.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Från de inkomna synpunkterna har intressekonflikter mellan planförslaget och befintliga bostadshus samt koloniområdet kunnat identifieras, bl.a. gällande parkering, siktlinjer, utsiktspåverkan och gårdsplanering.

De nya bostadshusen har planerats för att möjliggöra så breda och långa siktlinjer som möjligt. Även skuggpåverkan har studerats vid placeringen av husen. De högre husen är placerade mot nordost och de lägre mot sydväst, varifrån området belyses mest och man har skapat bredare släpp mellan husen mot den bakre gården.

Även gårdsdispositionen och den nya kvartersgatan är planerade att komplettera befintlig bostadsgårds funktioner och förbättra situationen för både sophämtningsfordon och bilparkering, vilket bedöms minska säkerhetsrisken för de boende.

Föreslagna förändringar

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet har följande frågor studerats vidare inför granskning:

- Gestaltning av husens volymer/fasader
- Redovisning av projektets påverkan på omgivande mark och grundvattennivåer samt konstruktioner
- Förtydligande av bullerfrågan
- Förtydligande av dagvattenfrågan

Kontoret föreslår att förslaget bibehålls i sina huvuddrag .

Stadsbyggnadskontoret bedömer att ovanstående kompletteringar innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas en sammanfattning av inkomna synpunkter. För yttrandena i sin helhet hänvisas till planakten för projektet, dnr 2015-11165. Planakten för ärendet finns tillgänglig i Tekniska Nämndhuset på Fleminggatan 4.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen gör bedömningen att kommunen inför fortsatt planering behöver låta LFV göra en CNS-analys. Vidare behöver kommunen visa att föreslagen planutformning är lämplig med hänsyn till buller samt att den kan ge tyst bullerskyddad sida för bostäder. Bromma reningsverk bedöms inte innebära någon större risk för planerad bostadsbebyggelse.

Luftfartsverket

LFV har inget att erinra mot detaljplanen förutsatt att byggnadernas högsta höjd, påbyggnader som master, torn, ventilation och hisschakt inkluderat, inte överstiger 64 meter över havets medelvattennivå.

Fastigheten ligger inom skyddsområdet för LFVs radarstation i Bällsta. Inom skyddsområdet gäller begränsning i byggnadshöjd enligt ICAO DOC 015. Berörda flygplatser skall alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering.

Försvarsmakten

Inget att erinra i rubricerat ärende.

Trafikverket

Föreslagna byggnadshöjder överstiger inte högsta byggnadshöjd avseende risk för Bromma Flygplats, men pga området ligger inom den höjdbegränsande ytan för Bällsta behövs en flyghinderanalys av LFV.

Storstockholms Brandförsvär

Inga brandrisker har identifierats i närområdet. Om utrymning, bjälklagets bärlighet för utrymningsfordon samt tillgång till brandvattenposter, vilka nämns i planbeskrivningen, utreds och presenteras till granskningen har SSBF inget att tillägga. Info finns i form av vägledningsdokument.

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Lantmäterimyndigheten

Under ”fastighetsrättsliga frågor” i planbeskrivningen står att Örtuglandet 2 berörs pga. ändrat servitut etc. Man bör förtydliga frågan gällande Örtuglandet 3. Fastigheten är inte direkt berörd men

berörs då planförslaget påverkar vägservitut inom Örtuglandet 1 till förmån för Örtuglandet 3.

För genomförandet av planen ska avtal finnas mellan ägarna till Örtuglandet 1 och 3 avseende ändring av servitut, alt. inrättande av gemensamhetsanläggning för den ändrade angöringsvägen. Avtal bör upprättas innan planförslaget antas.

Det bör framgå att inte bara parkeringsdelen utan även bostadsdelen inom planområdet kan avskiljas från Örtuglandet 1 genom avstyckning även om det inte är syftet.

Lantmäterimyndigheten har i övrigt inga synpunkter på planförslaget.

Bromma Stadsdelsförvaltning

Förslaget kompletterar väl befintlig bebyggelse.

Vårdboende för 6 personer med heldygnsvård bör utredas i projektet. Stadsdelsnämnen har inget att invända bara tillfällig förskola kan permanentas via detaljplanering.

Stadsdelsnämnden välkomnar nya, väl utformade bostäder på parkeringsytan, men vill betona att nybyggnationen inte får inkräkta menligt på koloniområdet och samlingslokalen. Det är även väsentligt att lekplatsen ersätts med annan lekyta. Om samlingslokalen rivs måste denna ersättas.

Miljöförvaltningen

Förslaget tillstyrkes under förutsättning att buller klaras enligt gällande förordning (2015-216), dvs även gällande buller vid fasad. Frågan bör redovisas tydligare, en lösning att klara tyst sida endast med hjälp av balkonger bedöms inte förenligt med bullerförordningen.

Trafikkontoret

Parkeringsstalet 0,37 bedöms för lågt innan mobilitetspaketet har tillämpats. Antal cykelplatser är positivt. Tillgänglighet i ramper bör vara tillgängliga.

Exploateringskontoret

Förslaget kompletterar väl befintlig bebyggelse.

Inga invändningar mot förslaget.

Stockholms stadsmuseum

Stadsmuseet anser att tillräcklig hänsyn tagits till omgivande bebyggelse. Muséet bedömer att de kulturhistoriska värdena på platsen inte kommer att påverkas negativt av planerna.

Skönhetsrådet

Rådet ställer sig positivt till planförslaget som på ett medvetet sätt hanterar den stora skillnad i skalor som finns i området och samtidigt skapar en egen karaktär för de tillkommande bostadshusen. Trots projektets höga exploatering tillstyrks förslaget med bostadsanvändning med hänvisning till den rådande situationen på platsen, ytparkering.

Stadsbyggnadsnämndens råd för funktionshindersfrågor

Ärendet har behandlats i rådet för funktionshinderfrågor och rådet har inga tillägg.

Stockholm Parkering

Stockholm Parkering har inga invändningar mot planförslaget.

Utbildningsförvaltningen

P.g.a att projektet är begränsat ses inga hinder mot projektet. Närmast belägna grundskolor är Olovslundsskolan, Nya Elementar och Abrahamsbergsskolan. Skolsituationen på vissa platser i Bromma är dock svår, vilket generellt påverkar hela området.

Övriga remissinstanser**Stockholm Vatten Avlopp**

I planförslaget föreslås att avfallshanteringen ska ske med botten tömmande behållare, det är positivt och följer stadens riktlinjer vid nybyggnationer. Angöring, tömning och placering av behållare ska följa riktlinjerna i *Projektera och bygg för god Avfallshantering*. System för insamlat matavfall bör beredas plats och redovisas i bygglovsskedet, liksom plats för insamling av förpackningar och tidningar. På situationsplanen finns ett flertal behållare utplacerade, fraktionsindelning av dessa bör redovisas i bygglovsskedet. Tömning av behållare får inte föranleda backrörelser av hämtfordonet.

Stockholm Vatten AB

Planområdet ligger inom Östra Mälarens vattenskyddsområde och skyddsföreskrifterna ska följas. Planområdet bedöms ligga i den sekundära zonen då dagvattnet rinner ut i dagvattenbrunnar o ledningar samt ut i den primära zonen. Plandokumentet bör

uppdateras ang. denna förutsättning. Hanteringen av dagvatten ska följa stadens dagvattenstrategi.

Planområdet finns inom yta som riskerar översvämmas vid skyfall och hänsyn ska tas till detta samt hur planområdet påverkar avrinningen från området som helhet. Mindre fokus krävs på takavvattningen, mer på dagvatten från lokalgatan, som föreslås ledas till växtbäddar inom området för fördröjning och rening. Denna anläggning kan sedan förses med ett bräddavlopp som sedan leds till avloppsledningen i Åkeshovsvägen.

Ellevio AB

Flytt av befintlig elnätstation samt servisledningar ska bekostas av byggherren. Ingen egen fastighet behövs för den nya elnätstationen förutsatt att koloniträdgårdens arrendetal omarbetas avseende denna reservation. Servisledningar till befintliga bostadshus korsar planområdet och kommer att behöva flyttas samt säkerställas genom servitut. E-området behöver förstöras, önskvärt är även att prickmarken borttas. Förrådsbyggnaden invid elnätstationen får ej avses för stadigvarande vistelse.

AB Fortum Värme

Gasledning finns i Åkeshovsvägen. Möjlighet till anslutning finns om avtal tecknas. I övrigt ingen erinran.

TeliaSonera Skanova Access AB

Skanova har markförlagd teleanläggning inom området och vill behålla dessa så långt som möjlig för att undvika olägenheter. Om ändringar behövs ska dessa bekostas av byggherren.

Sakägare enligt fastighetsförteckning

Se fastighetsförteckning

Namn

Koloniföreningen Åkeshov III.

Koloniföreningen motsätter sig förslaget. Det finns stugor bebodda under 5 månader per år. Detta påverkar odlings- och vistelsemöjligheterna i koloniområdet. Projektet medför hög byggnadshöjd med slagskugga. Solen är viktig för odlingsfunktionen.

K.R och E.S.

Svar önskas om projektets påverkan av grundvattennivån. Förslaget p-tal är för lågt. Det saknas en realistisk plan för parkeringen i området. De nya bostadshusen medför ett större behov av platser i förskola. Stadsdelsförvaltningen har bedömt att förskolan invid kv. Duken, som har tillfälligt bygglov, kan nyttjas för detta ändamål. Vi behöver få insyn i föreslagen ny detaljplan för förskolan för att kunna bedöma konsekvenser av ny föreslagen bebyggelse.

B.K och C.K.

Fråga om ökad risk pga. ändrad grundvattennivån pga. att husen mittemot står på träpålar, vilka ruttnar om grundvattennivån sjunker. Trafik och p-

platser (både under och efter byggtid) räcker inte, vi är redan idag drabbade av p-problem i området.

D.N.

Synpunkt 1, Trafiksäkerhet/olycksrisker:

Placeringen av det mest västliga huset kommer att skymma sikten för GC-trafikanter från Brommaplan som tar vägen mellan lamellhusen. Det sker flera tillbud varje år då cyklister och/eller barn som kommer i hög hastighet och ska ut på vägen eller till lekplatsen på andra sidan Åkeshovsvägen. Om sikten blockeras ytterligare där kan man förvänta sig olyckor med dödlig utgång där. Därför bör detta hus, om det överhuvudtaget byggs, ha genombruten bottenvåning, t.ex. öppna parkeringsplatser, för att inte försämma sikten mer.

Refugen är likaså problematisk och körs över flera gånger per år. Man körs dels mot genomfartsförbudet, dels på fel sida av vägen, kan man inte sänka trafiksäkerheten här. En rak utfart för cyklister och gående mot Åkeshovsvägen med skymd sikt, eller borttagande av refugen där som sannolikt räddat liv, bör därför ej tillåtas.

Synpunkt 2, Grundvattenpåverkan mm:

I underlaget saknas en utredning av grundvattnet, och hur de underjordiska vattenströmmarna påverkas. Detta påverkar både markvandring och påverk i området, samt hur de sprängningar som måste utföras kommer att påverka. Området är dessutom dokumenterat känsligt. Med tanke på att annan utredning har visat på att det sannolikt behövs tre parkeringsplan, som då man då antagligen vill bygga under jord, måste grundvattenpåverkan på omkringliggande fastigheter utredas. Som jag ser det är det sannolikt att detta bygge är tillståndspliktigt hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt, och alldeles speciellt så kan detta inte avskrivas utan vidare utredning.

Ytterligare bestrids den parkeringsutredning som gjorts för planprojektet, med hänvisning till trafiksituationen kring Brommaplan och parkeringssituationen i området.

D.N., F.Z. och B.D.:

Synpunkt/ Förskola och service:

Projektet medför ökande behov av förskola. P.g.a. att förskolan i kv. Duken har tillfälligt bygglov befarar man att projektet medför att det tillfälliga lovet permanentas vilket ses olämpligt bl.a. p.g.a. byggnadens utformning samt påverkan på den omkringliggande miljön. Man befarar att kommunen försöker undanhålla information kring förskolans framtid samt invänder att projektet inte fyller nödvändiga formkrav.

Övriga, ej sakägare

K.L.

Byggplanen förstör och förfular den nuvarande stilla och rofyllda miljön. Problem påtalas kring trafikmiljön, avgaser. Fråga om risk för slukhål vid lekplatsen. Behovet av tillfälliga parkeringsplatser under byggtiden belyses.

H.Å:

Fråga om vart den nya rondellvägen vid Brommaplan tog vägen.

G-B.F.

Synpunkt 1

Irritation över bristande information (kortfattig samt med kort varsel) till hyresgästerna både innan och efter startPM. Hänvisning till Översiktsplan 99 samt skivhusens och områdets kulturhistoriska intresse. Projektet innebär för hög exploatering, både föreningshuset med tillhörande trädgårdsplats, bollplanen, lekplatsen samt miljöhuset med sopkärls måste rivas, vilket medför stora kostnader. Plats för motorcykelparkering samt piskställning saknas, var ska dessa placeras.

Synpunkt 2:

Projektet väcker irritation bland de boende pga. bristande information för hyresgästerna både i infobrevet före, samt under mötet efter startPM, liksom inför samråd. Man önskar ej någon stadsmiljö, utan hänvisar till Översiktsplan 99 som syftar till gles stadsbebyggelse. Aktuellt område samt skivhusen från 1960-talet bedöms är av kulturintresse. Fråga om kompensation för grönyta. Exploateringen är för hög. Föreningslokal med uteplats, bollplats, miljöhus, mc/mopedparkering, mattpiskplats samt lekplatsen bör behållas, att riva dessa medför stora kostnader. Bilvägen runt husen är oacceptabel samt att ta ner växtlighet bl.a två körsbärsträd.

Exploateringen är för stor, fråga om respektavståndet. Den befintliga brandvägen kommer att trafikeras oftare som genväg mot Brommaplan, detta kommer att medför buller. Byggnationen kommer att medföra skuggning, minskad utsikt samt insyn för befintliga hyresgäster. Fråga om hur ingången för hyresgästerna till tvättstugan ska organiseras. Miljökonsekvensanalys återopas. Fråga om vart avgaserna från p-däcket tar vägen. Fråga om grundläggning på lerbotten samt konsekvenser. Hänvisning till eventuellt slukhål på andra sidan Åkeshovsvägen, hur påverkas detta av byggnationen? Fråga om kostnader för flytt av fjärrvärmerör och dagvattenbrunnar. Parkeringslösningen är otillräcklig, även mc-parkering saknas. Området har stor brist på p-platser, även Åkeshovsvägen är fullbelagd. Detta kommer att medföra kaos. Infran måste byggas först.

Fråga om att bygga fler allergihus samt hus för seniorer (någon annan stans). Hela byggnationen bestrids.

V.

Lär av felen från det förra miljonprogrammet-bygg inte nya asfaltförorter. Grönområden behövs för att rena luften. Planeringen tar våra grönområden och trycker ihop alla på minimal yta vilket skapar misstrivsel, aggressioner och sjukdomar samt skuggar nuvarande bebyggelse.. Fråga kring varför den planerade vägen går så nära den befintliga huskroppen. Behåll föreningslokalen, lekplatsen samt mattställning. Parkering för mc-platser saknas. Kvartersgatan medför problem. Parkering och trafikproblemen är redan stora i området idag. Planera trafiken innan bebyggelse. Projektet kommer att medföra stora bullerproblem, då hyreslägenheterna redan är lyhörda. Även pålningen kommer att medföra problem.

P.V. mfl. (namnlista, 14 pers).

Överklagan samt protest mot planerade byggplaner på bilparkeringen samt grönytor.

D.Ö.

Påpekande av behov av tillfälliga samt tillgängliga parkeringar för befintliga hyresgäster.

V.B.

(tolkat från handskrift)

Bygg för människor, inte för bilar. Det är trångt, vi blir inträngda och förlorar grönområden, gångstråk och stora träd. Dålig placering av utåtvända balkonger, vi blir inbyggda och det är inte enhetligt.

Fråga om den genomgående vägen, en vändplats vore bättre. Svår trafiksituation i området. Dåliga grundläggningsförhållanden pga gammal sjöbotten. Miljöområden, fina träd och gångstråk försvinner. Fråga om hur mc-parkering samt gästparkering ordnas. Dammen innebär drunkningsrisk för de små barnen. Det blir en översvämningrisk pga förlorade träd och grönområden. Uteplatser/bänkar försvinner. Fråga om solpaneler och energihus (?). Önskemål om mer miljötank. Planen är klart undermålig. Bygg på en annan plats som är bättre lämpad.

V.B.

(tolkat från handskrift)

Det måste pålas, enormt dunder (?). Husen är för många och står för tätt samt passar inte in. Vägen runt de nya husen är för nära befintligt hus. Trivseln kommer att förstöras. Önskemål om att ha kvar parkeringsplatsen, inget nybyggt ska göras. Vart ska bilarna ta vägen under byggtiden?

T.M.

Lugnet, festlokalen, ljuset, lekplatsen och bollplanen försvinner. Hyrorna i nybygget blir för höga för fattiga ungdomar och gamla, dvs de boende idag.

G.J.

Det blir mörkt för många som bor här, det räcker med höghus. Fråga om hur bilarna ska få plats, trafiken kommer att öka. Koloniområdet blir omringat av höghus. Lekplatsen, lokalen, grillplatsen försvinner. Oro för högre hyror.

V.G.

Nya bostadshus skulle innebära ett starkt ingrepp i landskapet vilket bildat stark opinion emot bygget. Inga nya hus eller annat, varken höga eller låga är välkomna. Däremot önskas uppfräschning och modernisering för de som bor här, både gällande parkering och rekreation.

E.O.

Motsätter sig projektet, vill inte ha några hus på parkeringen. Fråga om hur parkeringen ska lösas, denna är redan idag problematisk. Satsa istället på att sköta och utveckla grön/rekreatiomsområdet. Med tanke på miljön är det helt olämpligt att lägga fler bostadshus än de som redan finns. Kostsamt och destruktivt i sammanhanget. Lagg ner hela projektet.

M.B.

För höga hus på för lite mark. En förtätning i detta område försämrar livskvaliteten för alla boenden. Trafikbelastningen blir ohållbar. Närområdets grön- och lekområden försvinner.

T.W. och A.D.

Detaljplanen bestrids i dess helhet och man kräver att detaljplanen samt planerad byggnation omgående läggs ned. Tidigare protestlista (efter startPm) ska tas i beaktande. Anser att idén om byggnation i området är helt befängd och grovt kränkande.

Nya hus smälter inte in med övrig bebyggelse i området. Planerad byggnation är alldeles för stor, alldeles för hög samt påverkar nuvarande bostadsområde negativt. Gröna värden försvinner. Detaljplanen handlar

inte endast om byggnation av en parkeringsplats, utan det finns även en lekplats, bollplan, miljöstuga och fritidslokal på området.

Man anmärker på hela planförfarandet och misstänker att man försöker mörka ärendet. Planen innehåller inte en enda positiv förbättring för nuvarande hyresgäster. Ny lekplats placeras på den nya gården och blir inte direkt tillgänglig. Fokus i planeringen ligger på den nya bebyggelsens hyresgäster.

Trädallén vid Åkeshovsvägen kommer inte att ses från befintliga hus. Nektarbärande planteringar försvinner. Tillgängligheten till de nya planteringarna på den nya gården är sämre än idag. Äldre personers tillgänglighet till gården försämras. Barnens lekplats ersätts av en mycket mindre som upplevs sämre samt mer trafikfarlig. Bollplatsen försvinner.

De nya huskropparna är placerade för nära varandra. Ljusförhållandena för de befintliga bostadshusen blir sämre. Solstudien beskriver inte det kontinuerliga mörker som kommer att drabba hyresgästerna. Boende i port 14-16 kommer att berövas sitt ljusinsläpp. Det blir en direktinsyn från de nya husen, man kommer att känna sig bevakad. Människors hälsa kommer att påverkas. Boende på Åkeshovsvägen 22-28 kommer att leva i ständigt mörker. Detta befaras påverka hälsan starkt negativt.

Den planerade kvartersgatan kommer att medföra ökad gång- och cykeltrafik samt ökad insyn och otrygghet, vilket påverkar hälsan negativt.

Parkeringsutredningen bestrids, denna är felaktig, fel tolkad samt missvisande. De planerade parkeringsplatserna är för få. Det kommer att bli ett flerårigt kaos av bilar i området. Parkering för mc-fordon och mopeder saknas i detaljplanen. Man ifrågasätter var den tillfälliga parkeringen under byggtiden ska ordnas.

Fritidslokalen ligger inte på asfalterad yta, har hög tillgänglighet samt egen uteplats. Den planerade ersättande lokalen anses sämre både gällande placering, storlek och utformning. Uteplatsen med grillmiljö försvinner.

Markförhållandena är dåliga, området består av gammal sjöbotten. Grundläggningen blir problematisk och kommer att medföra enorma besvär för nuvarande hyresgäster i form av oljud, buller, skakningar och vibrationer, vilket även provborrningar medfört. Resultatet av provborrningarna saknas helt i berört detaljplaneförslag.

Hyresvärden har ett mycket viktigt uppdrag att tillgodose de nuvarande hyresgästernas bästa boendenivå, både inom- och utomhus. Värdet av det nya antalet lägenheter kan inte vägas mot försämringen för den befintliga boendemiljön.

E. R.T.

Om husen vid Åkeshovsvägen ska se ut som på bilden i planbeskrivningen har jag inget att invända. På samrådsmötet hänvisades dock till hus i Kärrtorp, som jag därför besökt. Kärrtorpshuset påminde om plåtboxar, förvaringslådor med raka hörn och inga överhäng vid takens kanter. Mitt intryck var att husen kändes alltför kalla och sterila för att nyttjas som bostäder.

L.S.

Synpunkt 1:

Ca 600 m² för 6 st punkthus måste vara helt fel. Det är ungefär som en radhustomt. När maktens folk inte lyssnar borde dom avgå. Lägg ner hela projektet.

Synpunkt 2:

Kritik kring att man anvisat parkeringsplatsen för byggnation, denna behövs för de boende idag. Fråga kring om markradon undersökningar ska göras. Idag finns inte lediga p-platser, fråga om hur de ska räckas till. Fråga om hur avloppsledning ska ordnas. Fråga om vad respektavstånd är. Fråga om lekplats för befintliga hyresgäster. Fråga om hur gångvägen ska ordnas, gångvägen till Brommaplan idag högt belastad och försedd med bom. Finns överenskommelse? Vem äger marken mellan Gustav II:s väg och Drakstigen? Varför inte bygga där? Generell hänvisning till Boverkets författningssamling.

N.N. (oläsligt namn)

Det finns ej plats för 6 hus, det är redan ont om plats. Stockholms stad bör ej godkänna detta innan bebyggelsen vid Brommaplan är godkänd. Det är redan en mardröm att åka bil till stan och tunnelbanan är mycket trång. Drottningholmsvägen behöver breddas och Brommaplansrondellen byggas om. Det blir massor av ny trafik och nya människor, det finns inte plats för dem.

Man förstör området och hela Bromma och tar bort grönområden, vilket påtvingar flytt. Parkeringshus under jorden kommer att göra området till ett ghetto. Ungdomsgång kommer att trivas där och knarka och ha hundfigther med sina pittbulls.

Ö.J.

Det blir katastrof pga. att parkeringsmöjligheter måste byggas innan byggnation påbörjas.

A.H.

Vårt grönområde försvinner, det blir för trångt. Husen står för tätt.

B. T-L.

Fråga om befintliga p-platsers hyrare har förtur till den underliggande parkeringen. Fråga om även externa kommer att ha rätt till den nya parkeringen. Oro för att de som bor på Åkeshovsvägen 14-28 kommer att få en sämre parkeringssituation än idag.

L.P.

Synpunkt 1-3:

Fråga om hur parkeringen vid byggnationen i Åkeslund ska se ut. Finns det någon planering för detta? Då 100 parkeringsplatser försvinner kommer det att bli kaos eftersom parkerings situationen är mycket dålig runt Brommaplan och hela Bromma. Fråga om det kunde byggas en provisorisk parkering under tiden det byggs på Åkeshovsvägen. Man kunde tex bygga på fortsättningen av Gustav III:sväg mot Drottningholm där det finns en oanvänd grässlänt.

M. E.

Oro över hur nuvarande byggnader kommer att kunna klara den extra belastning som det omfattande pålningsarbetet kommer att medföra. Fråga om hur man ska lösa parkerings möjligheterna under byggnationen. Det råder redan nu stor parkeringsbrist på närliggande gator. Alla gemensamma utrymmen kommer att försvinna vilket påverkar barnen. Frågan är var barnen ska vistas.

L. J-S.

Grillplatsen (på Örtuglandet 1?) kommer att skuggas kvällstid. Bollplanen försvinner och det råder bollförbud på gården. Hur ska detta ordnas? Den nya bilvägen innebär att barnen måste korsa vägen för att komma till lekplatsen.

V.A..

Det blir för instängt och tätt till nuvarande hyreshus. Helt fel ta bort lekplats och bollplan. Insynen till bottenvåningen kommer att bli hemsk med trafik framför fönstren. Katterna får begränsat med möjlighet att vara ute utan risk för livet. Rasrisk för befintliga hus vid grävning. Mörkläggning av vårt område dygnet runt pga. nya husen.

F.B.

Parkeringen som finns idag fyller dagens behov men med 95 stycken nya lägenheter kommer behovet av parkeringsplatser inte att räcka till. Enligt SKOP 2013 har 85% av hushållen i Sverige tillgång till minst en bil. Baserat på detta kommer det minst att tillkomma 85 st nya bilar i området som behöver parkering. Detta har man inte tagit hänsyn till i nuvarande plan.

Området runt omkring är klassat som "särskild betydelse" därför bör man bygga i en stil och höjd som länkar samman villor, koloniområde med flerfamiljshusen. Detta både gällande form, material och höjd. Detta har man inte tagit hänsyn till i nuvarande plan då man avser bygga tex 8 våningar i direkt anslutning till ett koloniområde.

L.S.

Vi innehar den kolonilott i området som ligger närmast planförslaget. Det är tråkigt att förlora eftermiddags- och kvällssol. Anpassa byggnaders läge och höjd till att generera så lite skugga som möjligt. Önskemål om att byta placering på husen så 6 våningar vetter mot gata, lägga byggnad i höjd med befintlig nivå idag samt placera ny byggnad så långt in från fastighetsgräns som möjligt.

Förslaget är dåligt med tanke på lekplatsen och grillplatsen på planområdet. Den nya lekplatsen ersätter inte den gamla. Vägen känns dåligt planerad, lägg denna mellan de nya husen med infart till gård från gatan.

Placeringen av sopkärl/sortering känns felplacerad, denna tar endast hänsyn till de nya lägenheterna, föreslår att denna placeras ut mot gata. Idag finns fina träd och buskar byggnadsområdets kant, önskar att dessa bevaras så mycket som möjligt. Även de fina träden i befintlig park.

Området mellan vår kolonilott och planområdet behöver avskärmas med annan häck (avenbok) och likvärdigt staket som idag. Önskemål är även att avgränsa med träd. Önskar en projektering som tar hänsyn till den utsatta placering vår kolonilott får avseende insyn. Avgränsa fint med träd

Det kommer att bli ont om P-platser under byggtiden. Det finns risk för att boende kommer parkera på vår parkering som tillhör kolonisterna (redan idag få platser). Önskar därför att man tittar på tidplan samt åtgärder för att minska detta och delge informationen.

Önskar dessa kompensationsmöjligheter:

Nytt Staket och häck (avenbok) runt lotter närmast gränsen. Ny stenkista istället för den som idag ligger nära fastighetsgränsen. Den nuvarande har satts igen lite. Bekosta arrendetid under byggtid (ca 4000 kr/år) samt boendekostnad el ca 6000/år. Hjälp totalt 1-2 med grävmaskin (?). Bättra på stenmjölsgångar utanför staket.

M.Z.

Att tre sexvåningshus placeras bakom tre fyrvåningshus från vägen sett känns som en bra idé, om det måste byggas så mycket och så högt. Fasadmaterialet väcker frågor pga. att vita hus sticker ut hårt mot grönskan, medan milda färger smyger sig in i omgivningen. En blank metallfasad skulle bli väldigt kall och mastig samt olämplig i denna omgivning. Vore det möjligt med träpaneler här, med en grön färg på de höga husen och en mild gul utåt? Det skulle kunna bli en fin övergång mellan alla småhusen på andra sidan Åkeshovsvägen och större huskomplex bortåt Brommaplan.

D.L.

Djupdalsvägen som redan är en hårt trafikerad väg, kommer att trafikeras ytterligare. Området har plastbrist gällande förskoleplatser

F.S.

Synpunkterna på planprojektet handlar främst om biltrafik, parkering och miljöpåverkan. Projektet ska ses i ett större sammanhang med närliggande projekt. Förtätning är även planerad vid Nockebyhov, Brommaplan samt Gustav III väg. Större prospektering sker kring Brommaplan och Västerled.

Det behövs därmed en mer genomtänkt plan avseende trafiksituationen i området med översyn av hastighet, proaktivare förhållningssätt rörande genomfartsproblematik, miljö och trafiksäkerhetsfrågor än vad planprojektet omfattar. Problem med genomfartstrafik belyses och man efterfrågar ändrade trafiklösningar, bl.a. en bom som hindrar genomfartstrafik på Åkeshovsvägen. Trafik till/från olika skolor påtalas.

Parkeringsutredningen och dess konsekvenser ifrågasätts. Den allmänna parkeringssituationen i området beskrivs som mycket ansträngd. En noggrannare beskrivning av säkerhetsfrågorna vid utfarter mm efterfrågas. Projektets påverkan på omgivande natur efterfrågas. En barnkonsekvensanalys efterfrågas, vilken belyser planprojektets påverkan på omgivande bebyggelse.

A.S.

Området har höga värden. Detaljplanen visar inte på ett övertygande sätt anpassningen till trädgårdsstaden.

B.N.

Boendeparkeringen verkar bristfälligt ordnad.

Karin Norlander
planchef

Tua Sandberg
stadsplanerare